

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

53. ÉVFOLYAM

1987. JÚNIUS

3. SZÁM

A LÉLEK SODRÁBAN

„Akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai!” (Róm 8:14)

Ezt a különbséget teszi a Szentírás az ember és ember között:

Vannak, akik Isten Szentlelkétől engedik magukat vezetni és vannak, akik erre nem hajlandók.

Akik Isten Lelkétől engedik vezetni magukat, azok a legnagyobb kitüntetésben részesülnek, amelyet az Írás ismer. Isten fiainak, Isten gyermekeinek nevezi azokat. A Szentírás nem ismer ennél magasabb kitüntetést, de egyáltalán magasabb *elkötelezést* sem.

Isten gyermekének lenni két dolgot foglal magában. A felülről lefelé nyúló kezét és az alulról felfelé nyúló kezét. Hogy az ember Isten gyermeke lehessen, ahhoz először arra volt szükség, hogy az Isten cselekedjen, hogy az Isten kijelentse, sőt bebizonyítsa azt a felfoghatatlan és hihetetlen tényt, mely az egész Szentírásnak örvendetes üzenete és amelyet Szent Ágoston így foglal össze tömören: *Te teremtettél minket Isten — magadhoz!* Isten nem azt akarja, hogy az Ő világa külön világ legyen, elérhetetlen messzeségben az ember világától. Isten azt akarta és azt akarja, hogy az Ő világa az ember világa is legyen. Szándékának hirdetői és harsonásai a próféták, kijelentésének pecsétje pedig az Úr Jézus Krisztus. *Krisztus testvérünk lett*, hogy bizonyosak lehessünk, Isten Őbenne gyermekeivé tett bennünket. Krisztus előttünk áll és azt mondja: Ezek az én testvéreim, én közösséget vállaltam velük. Isten pedig az Ő Fián keresztül lát bennünket, a testvéreiért kiontott vérén keresztül lát bennünket és azt mondja: Akiket testvéreidnek vállalasz és vallasz, azokat én *gyermekeimmé fogadom*. Ez a lefelé nyúló kéz.

A felfelé nyúló kéz pedig azoknak a keze, akik boldogan elfogadják Istennek leereszkedését, hiszen ez nem megvető, fitymáló leereszkedés, mint amilyent Istentől elrugaskodott emberek (Folytatás az 4. oldalon)

DR. KÁLDY ZOLTÁN

1919—1987

Május 17-én, 68 éves korában Budapesten elhunyt Káldy Zoltán, a Magyarországi Evangélikus Egyház püspök-elnöke, országgyűlési képviselő, az Evangélikus Világszövetség elnöke.

1985 decemberében súlyos szélhűdést szenvedett, amelyből nem gyógyult ki teljesen. Néhány hete tüdőgyulladásal ismét kórházba vitték, de az orvosi tudomány már nem segíthetett.

Az EVSz 1984-ben, a Budapesten megtartott nagygyűlésén választotta meg elnökévé. Ez volt az első eset, hogy egy keleti blokkhoz tartozó országból való elnök állt a 104 taggegyházzal rendelkező világszervezet élén. Mivel az EVSz alkotmánya nem érinti az elnöki utódlás kérdését elhalálozás esetére, az erre vonatkozó döntés a Végrehajtó Bizottság hatáskörébe tartozik, annak júliusban, a dániai Viborgban tartandó ülésén. Káldy elnök 17 hónapi betegsége idején az öt alelnök közösen végezte az elnöki teendőket.

Káldy Zoltán evangélikus lelkészcsaládban született 1919. március 29-én a Somogy megyei Iharosberényben. A soproni Ev. Líceum elvégzése után az ottani Hittudományi Karon készült fel a lelkészi pályára. D. Kapi Béla dunántúli püspök szentelte fel 1941-ben. A pécsi gyülekezet segédlelkészeként ifjúsági- és kórházmunkát végzett. 1945-ben a pécsiek meghívták rendes lelkészüknek. Ottani működése kezdetén az evangélizációs mozgalom nagyhatású ígéhirdetője volt. Ezért is várakozással tekintettek további szolgálata elé, amikor 1954-ben a Tolna—Baranyai Egyházmegye esperese, majd

Bódás János:

Pünkösdi Lélek

Talán ősi tűz szállotta meg, mert pünkösöd reggelén, első harangszóra kertünkben mámorosan ünnepelt kigyújtva lángját a pünkösdi rózsza.

S ahogy a ballagó népekre néztem, amint a templom-domb tövéhez értek, kerestem, hogy az arcuk bús ugarján kigyújtotta-e rózsáit a Lélek?

A Lélek, melytől megszépül a rút is, s ami nélkül az angyal-arc is lárva, az Isten Lelke, mely szent egyetértést hozhat az önző, széthúzó világba?

Szemem kutatva arcról arcrá szálldos, míg fáradtan a világot bejárja, s pünkösöd reggelén, első harangszókor a Lélek jelét, jaj, alig találja.

Pünkösdi Lélek, gyújts hát lángra minket, melegítsd át a dermedt szíveket, a lég beszélő hullámát, a Bábel zsvivaját, olvaszd szét az érceket,

miket ágyúkká vétkezett az ember s velük önnön lelkét a földre gyűri, taníts meg, mit jelent színjózanul az Isten Lelkétől megrészegülni,

és szórni mámorosan, boldogan magunkat, szertesét, szívünkbe nyúlva, míg arcunkon a tékozló öröm tüzes pünkösdi rózsáit kigyújtja!

A nemrég elhunyt református pap-költőre emlékezünk ezzel a versével.

1958 őszén a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke lett, 1967-től pedig az egyház püspök-elnöke. Széleskörű társadalmi és politikai tevékenysége a parlamenti tagságot is magában foglalta, mint a budapesti XVII. kerület képviselője, 1971 óta.

Egyházi vonalvezetése miatt sok támadás érte: gyakran kellett védenie magát külföldi evangélikusok részéről hangoztatott vádak ellen, hogy túlságosan kiszolgált a kommunista rendszert. E vádak részben az Ordass püspök félreállításával kapcsolatos állásfoglalásából eredtek, s az utóbbi években párosultak a diakóniai teológiát kritizáló kül- és belföldi hangokkal. Káldy visszautasította ezeket a vádakokat és hangsúlyozta, hogy ő mint keresztyén, nem fogadhatja el a marxista-leninista ideológiát. Az általa kifejlesztett diakóniai teológia — mondta — nem más, mint útkeresés a szocialista államban élő egyház számára.

* * *

Május 29-én a budapesti Farkasréti temetőben búcsúzott az elhunyt püspök-elnöktől özvegye, családja, az egyház népe és lelkészei, a testvéregyházak és egyházi világszervezetek képviselői, mintegy 6000 főnyi gyászoló gyülekezet.

A temetési szertartást *dr. Nagy Gyula* püspök, *Sólyom Károly*, a déli egyházkerület püspökhelyettese és *Szirmai Zoltán*, a pesti egyházkerület esperese végezte 200 Luther-kabátos lelkésztől körülveve. „*Isten szívem néked*

adom...” — zengett a hatalmas gyülekezet éneke a temetőben. A Lutheránia énekkar Bach Máté- és János-passiójából adott elő egy-egy korált *Welller Jenő* vezényletével, továbbá *Szokolay Sándor* zeneszerző Káldy püspök emlékére írt korálját: *Én vagyok a*

A lelkészi kar és gyászoló gyülekezet.

feltámadás és az élet — a szerző vezényletével.

A külföldi és hazai egyházakat képviselték többek között: *Gunnar Stalsett* norvég lelkész, az EVSz főtájtára; *Johannes Hanselmann* bajor püspök, EVSz alelnök; *David Preus*, ALC püspök-elnök, EVSz alelnök; *Dieter Knall* osztrák püspök; *Paavo Kortekangas* finn püspök; *Buthy Dénes* buffalói lelkész, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia esperese; *Paskai László* r. k. prímás-érsek; *Kocsis Elemér*,

Kovách Attila és Kürti László ref. püspökök. A magyar állami és társadalmi szervek mellett képviseltette magát az NSZK és Finnország nagykövetsége is.

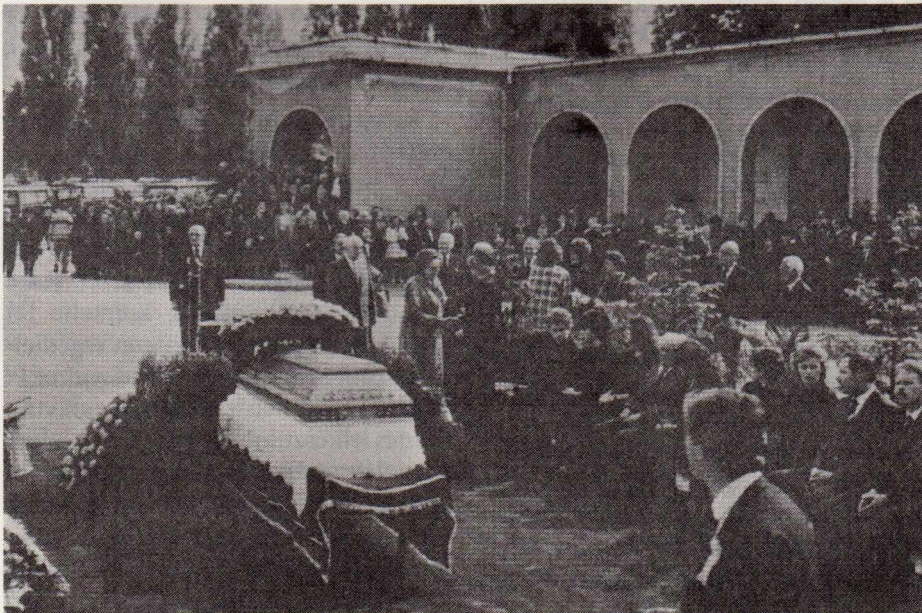
Dr. Nagy Gyula püspök Mk 10:45 alapján hirdette a koporsó mellett a vigasztalás evangéliumát.

„*Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és életét adja váltásául sokakért.*” Ez az ige nemcsak Jézus földi életének titkára világít rá, hanem az igazi emberi élet kulcsa is... Káldy Zoltán hirdette, tanította és élte a diakónia — szolgálat — teológiáját. Bizonyos, hogy az ő hitének is voltak nehéz próbái. Az ő élete sem volt mentes emberi gyarlóságoktól, — de kié is lehetne közülünk?...

Az ige hirdetést követően elhangzott búcsúztatók közül az alábbiakból idézzük:

Dr. Johannes Hanselmann püspök, az EVSz alelnöke:

Az Evangélikus Világszövetség megdöbbenően és őszintén vesz részt a gyászban, amely elnökének, dr. Káldy Zoltán püspöknek a halálával ráncszakadt. A mi világot átfogó evangélikus családuknak a nevében szívbeli együttérzéssel köszöntöm először tisztelt és szeretett feleségét, azután az egész itt egybegyűlt gyülekezetet és a Magyarországi Evangélikus Egyházat. Ezt a mára szóló bibliai olvasmány (Lásd: Mindennapi kenyér — *a szerk.*) egyik versével teszem. Ott olvassuk Jel 1:8 versét „*Én vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Úr Isten, aki van, és*

aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható." Erre az Úrra, aki hatalmával átfogja az időket, szeretnénk bízni magunkat a búcsúzásnak ebben az órájában...

Dr. Paskai László primás-érsek:

Egész életében igehirdető volt és koporsójából gyülekezete számára az utolsó igehirdetését hallom: Éljetek Isten Fiának hitében, amely az örök életbe vezet. „Aki hisz én bennem, ha meghal is, élni fog” (Jn 11:25). Jézus szavainak reménysége él bennünk, amikor koporsóját körül vesszük. Ezzel a hittel és reménységgel búcsúzok most tőle egyházunk ősi imájával: Adj, Uram, örök nyugodalmat neki és az örök világosság fényeskedjék neki!

Dr. Andorka Rudolf egyetemi tanár, a Deák téri gyülekezet presbitere:

Elérte a legmagasabb tisztséget a világ evangélikusai között, magas közéleti funkciókat töltött be hazájában. Mégis mindig tragikusnak láttam az alakját. Kényelmesebb, nyugodtabb élete lett volna, ha a mai napig szeretett pécsi gyülekezeténél marad. Püspöként meg kellett birkóznia a vállára nehezedő, szinte emberfeletten nehéz feladatokkal, küzdött, őrlődött, végül szó szerint összeroskadt a teher alatt. Ne felejtjük el ezt az áldozatvállalást!

Iwi/Ev. Élet/ze

A NEMZETKÖZI ORDASS ALAPÍTVÁNY

*célja Ordass püspök lelki és szellemi hagyatékának megőrzése és közzé-
merítése. (Lásd az Erős Vár
1987. áprilisi számában közölt is-
mertetést.)*

*Felhívjuk az amerikai magyar
evangélikusok figyelmét az alapít-
vány támogatására!*

*Csekk, vagy nemzetközi pénzes-
utalvány erre a címre küldhető:*

„ORDASS FOUNDATION”

Rev. László Terray
Prestegarden

N-1640 RADE, Norway

Ordass „egyház történeti szerepe”

*A Magyar Evangélikus Egyházban év-
tizedekig a hivatalos hallgatás fátyla borí-
totta az „Ordass-ügyet”. Remélhetőleg a
jóvátétel első lépéseként, az Evangélikus
Élet szerkesztője megkérdezte dr. Nagy
Gyula püspököt: hogyan látja D. Ordass
Lajos püspök személyét és szerepét egyhá-
zunk történetében? A lap április 5-i számá-
ban megjelent nyilatkozat elismeri: „Tör-
téntek téves megítélések és sérelmek, me-
lyek Ordass püspököt és családját súlyo-*

*san érintették, s ezeknek terhét haláláig
hordozta.”„Őszinte kegyelettel és meg-
becsüléssel emlékezünk D. Ordass Lajos
püspök hívő keresztyén személyiségére,
népe és egyháza iránti szeretetére, a világ
evangélikusságában is megbecsült szolgál-
tára. Sajnos, mindezt már nem tudjuk el-
mondani neki, aki élete végéig hordozta az
útkeresés küzdelmes éveinek sebeit.”
....„Egyházunk ma is kötelességének érzi,
hogy ezt a megbecsülést kifejezze, és hogy
D. Ordass Lajos özvegyének és családjá-
nak tőle telhetően erkölcsi elégtételt nyújt-
son és gondjaikban segítségükre legyen.”*

IRATTERJESZTÉS

Biblia. A teljes Szentírás mai magyar nyelven. A Függelékben nyolc színes képpel \$12.00

Zseb-Biblia. Hajlékony fedőlap, Károli fordítás, 11x16 cm \$8.00

Újszövetség. Az új fordítás próbaszövege. Amerikai Bibliatársulat, 1957, kemény fedőlap \$3.00

Lukács evangéliuma. Svájci Bibliatársulat 1957 \$0.50

János evangéliuma. Svájci Bibliatársulat 1957 \$0.50

Dr. Brachna Gábor: Útmutató a Biblia olvasásához. Jó segédeszköz a Szentírás 66 könyvében való eligazodáshoz. Spirálkötés, 224 old. Önköltségi ár ... \$8.00

Keresztyén énekeskönyv. A Dunántúli ev. énekeskönyv rövidített kiadása, új részszel. Gazdag imádságos és káté-anyaggal. Evangélikus Világszövetség, 1957. 513 oldal \$6.00

Negyedórák Isten előtt. Kemény Péter ausztráliai lelkész 61 igehirdetése. 218 oldal \$7.00

Ne félj! Áhítatoskönyv Túróczy Zoltán igehirdetése alapján az egyházi év minden alkalmára. Összeállította: Egyed Aladár. 135 oldal \$6.00

Útravaló. Ordass Lajos imádságba foglalt meditációi az év minden napjára. 420 oldal \$8.00

Amerikai—Magyar Evangélikus Házi Oltár. Ordass püspök és 18 külföldön élő lelkész imádságai az élet különböző alkalmaira magyar és angol nyelven. 96 oldal \$2.00

Krisztus tanúja. — Luther élete. H. Beintker német Luther-kutató munkája. Fordította dr. Pálffy Miklós. 52 oldal. \$2.00

Luther. A nagy reformátor életrajza, lelki arca, tanítása. Három püspök és vezető teológusok tollából, számos képpel. 48 oldal. \$2.00

Doktor Luther Márton Kiskáteja. 27 oldal. \$1.00

Pásztorokkal vagyok útban. Ádventi,

karácsonyi elbeszélések és versek. 80 oldal (antikvár példányok). \$1.00

Ordass Lajos: Válogatott írások. Súlyos idők nagy tanújának és szenvedőjének igehirdetése, cikkei, hivatalos és magán-levelezése az 1924—1978 közötti évekből. Válogatta és az utószót írta Szépfalusi István. Bern, 1982. 413. oldal. \$25.00

Ordass Lajos: Önéletrajzi írások. Alázatos, de megingathatatlan helytállás Krisztus, az egyház és a magyar nép ügyéért. Válogatta és az utószót írta Szépfalusi István. Bern, 1985. 464 oldal. \$25.00

Szépfalusi István: Pótszigorlat — 1955, 1983. Egy volt magyarországi lelképásztor naplója, mely nehéz idők izgalmas eseményeit örökíti meg. Bécs, 1984. 400 oldal \$20.00

Ordass Lajos: Önéletrajzi írások II. A korábbi kötet folytatása, mely Ordass püspök feljegyzéseit tartalmazza 1956-tól 1978-ig. Válogatta és az utószót írta Szépfalusi István. Bern, 1987. 576 oldal, ára \$35.00.

Karner Károly: Apokalipszis. A János apostol mennyei jelenéseiről írt könyv fordítása és magyarázata. 275 o. . . \$10.00

Passió-énekek. Hallgrimur Pétursson nagyszabású műve, az izlandi irodalom remeke, Ordass Lajos fordításában Izlandban jelent meg. Szép kötés, 233 oldal. \$7.00

Kaj Munk: Három dráma. Fordította és bevezetőt írt Ordass Lajos. A dán mártírköltő három legnépszerűbb darabja: Az ige (1925); Kohóban (1938); A bíró urak (1942). 205 oldal \$4.00

*
Fenti árak **USA-dollárban** értendők, magukban foglalják a postai szállítási költséget is. Könyvrendelés a pontos név és cím, valamint a vételár beküldésével:

Hungarian Conference — LCA
9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102

A csekkre ezt kell írni: **Hungarian Conference — LCA.**

TALÁLKOZÁS JÉZUSSAL

Tudod, most őszinte leszek hozzád. Egy kicsit se hiszek azokból a dolgokból, amiket Te nekem akarsz mesélni!

De természetesen, én nyitott ember vagyok. Látnod ott szemben abban a hordóban a vizet? Váltotaszd át borrá ha tudod! Ha sikerül, akkor hajlandó leszek gondolkozni a dolgaidon!

OH!!!

Jó, ez tényleg megtörtént. Nem akartalak az előbb megsérteni. Természetesen, azt

meg kell mondanom, hogy a csalást jól előkészítettétek! Valamelyik rajongód csinálhatta a dolgot. Tényleg, azért elég jól sikerült és mindenki azt hitte, hogy igaz is a dolog! De ahhoz, hogy engem meggyőzzél, valami nagyobb dolgot kell hogy tegyél. Ahol nem lehet csalni. Hiszen én nem vagyok olyan buta — mindent én sem hiszek el!

Ismerek valakit, aki a kórházban fekszik. Ha rajta tudnál segíteni... Micsoda? Hogy máris induljunk? Ha akarod, mehetünk. De ne érezd magad semmire elkötelezve! Igen, ő az. Igen, évek óta fekszik már és nem tud felkelni. Hé, mit suttogtál neki? Állj, álljon meg asszonyom! Ilyen egyszerűen nem kelhet fel és nem szaladhat el a folyosón! Gondolj a lábaira!

OH!!!

Hát tényleg, ez csodálatos. Ez nagyszerű!

Van egy pár ismerősöm a tévénél. Azok biztosan érdeklődnének irántad. Ott tudok érted valamit tenni.

Micsoda? Hogy én tebenned — *higgyek?* Na nem, ez valami újabb trükk? De ne légy ideges. Ezek a csodák hihetetlenek — azt belátom! Jó, jó, menjen csak nyugodtan. Csak ne mondja senkinek, hogy én nem akartam magán segíteni. Én mindent megpróbáltam felajánlani! Hé, ember, ne menjen arra! Ott a tó van! Gyere vissza, el-süllyedsz a vízben!

OH!!!

Én igazán egy őszinte és toleráns ember vagyok. Ezt tényleg nem tagadhatom le, amit az előbb láttam. Most valóban egy fontos döntés előtt állok. Minden szempontból meg kell vizsgálni az ügyet. Igen, már meg is van a döntésem:

Holnap elmegyek a szemorvoshoz! Mint-ha már nem is látnék rendesen!

Ford.: Ferenczy Zoltán

ERŐS VÁR

AMERIKA MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

ERŐS VÁR (USPS 178560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$6 per year by the Hungarian Conference—Lutheran Church in America, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102. Second-class postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send Address changes (Form 3579) to

ERŐS VÁR

P.O. Box 02148, Cleveland, OH 44102

No. 3. (245) Vol. 53.

JUNE 1987

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P.O. BOX 02148

CLEVELAND, OH 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja bel-földön egy évre 6 dollár, Kanadában és egyéb külföldön évi 8 US dollár, vagy 10 kanadai dollár.

Be nem jelentett cím-változás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy több-éves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "zip code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is, pl.: St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

AZ EGYHÁZ HÍREI

MAGYARORSZÁG

• A budavári templomban dr. Nagy Gyula püspök iktatta be tisztségébe az Északi Ev. Egyházkerület új világi vezetőjét: Farkasházi Ferenc felügyelőt. Elődje az elhunyt dr. Mihály Dezső volt.

• Beiktatták a bakonyszombathelyi ev. gyülekezet új lelkészét, id. Magassy Sándort.

• Elhunyt Boga Géza volt aszódi, Tomcsányi László ny. kispesti, Torda Gyula ny. domonnyi evangélikus lelkész.

• 1860-ban létesült — Székács József, az „ország papja” kezdeményezésére — a Gyámintézet, mely később Gusztáv Adolf Gyámintézet néven volt ismert (Gusztáv Adolf svéd királyról, aki az evangélium hős védelmezője volt a harmincéves háborúban). A II. világháború utáni új helyzetben az ilyenféle „királyi” elnevezést meg kellett szüntetni, ezért e nagymúltú intézményünk némi szünet után Gyülekezeti Segély névvel szerveződött újjá. Hír-rovatunkba most azért került bele, mert legújabbán ismét a svéd király nevét viseli (ismeretlen okból nem magyaros helyesírással): „Gustav Adolf Segélyszolgálat”. Hivatása ma is a régi: a gyülekezetek egymást segítő, kölcsönös szeretetmunkáját végzi. Minden évben országos gyűlés van a gyülekezetekben erre a célra. A begyűlt összegből azután segélyben részesülnek kisebb gyülekezetek, vagy szórványok, ahol templomépítésre, vagy az épületek tatarozására nincs elég fedezet.

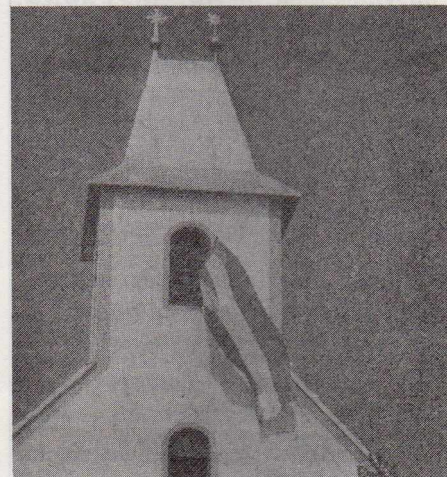
• Az AIDS betegség nyomán felvetődő keresztény erkölcsi és társadalmi kérdésekkel foglalkozó hazai egyházi állásfoglalás híján mind az Evangélikus Élet, mind a Reformátusok Lapja közölte az Egyházak Világtanácsa felhívását, mely ezzel a témával foglalkozik.

• A Magyar Bibliatanács kiadásában 10 ezer példányban jelent meg a magyar és angol nyelvű Újszövetség, melyben egymás mellett párhuzamosan található a magyar és angol szöveg, mindkettő modern fordításban. Ez a kiadás főleg az angolul tanuló fiatalok használatára készült. Számítanak arra, hogy a kétnyelvű Újszövetséget az angol nyelvterületeken élő magyarok számára is exportálják majd.

• A Bibliatársulatok Világszövetsége nyolc-évenként ülésező nagygyűlését legközelebb Budapesten tartják, 1988. szeptember 14—21 között.

• Bódás János költő, ny. református lelkész Székesfehérvárott elhunyt május 1-én, 83 éves korában.

• Egy tető alatt két templom, mégpedig katolikus és református! A Zala megyei Pálfiszeg új temploma példa nélkül álló kifejezése az ökumenikus együttműködésnek. A két templom-részt egy fal választja el, de a külső falak és tetőszerkezet közös. A „kettő az egyben” templomot május 10-én szentelték fel. Dr. Lelkes József, a szombathelyi r. kat. egyházmege kormányzója, valamint Kovách Attila református püspök végezte a szertartást.

A kettős templom közös tornyán: kereszt és csillag.

A LÉLEK SODRÁBAN

(Folytatás az 1. oldalról)

tanúsítanak embertársaik irányában, hanem *megmentő és felemelő leereszkedés*. Isten nem azért öltött testet, hogy az embert elkápráztassa és egyúttal a kétségbeesés szakadékába taszítsa, mert a tökéletesség és tisztaság elérhetetlen magasságát kell maga előtt látnia, hanem megmutatta a célt és utat nyitott a cél felé. Emberi szemmel és értelemmel megközelíthető részleteit, parányi részleteit tárta fel az Ő dicsőségének, hogy elindítsa az embert a teljesség felé azon az úton, amelynek neve: Jézus Krisztus követése. Bűnbánat, töredelem, alázat és égő vágyódás Isten után, ez a felfelé nyúló kéz, amelyet megragad Isten kinyújtott mentő keze!

De ehhez csatlakozik a harmadik tényező, az ebből származó *elkötelezettség!*

Mennyire természetes ez az intelem: Ne hozz szégyent szüleid nevére! Ne hozz szégyent hazád nevére!

Mert ez annyira természetes emberi vonatkozásban, hogyne lenne még természetesebb Istenhez való viszonyunkra, kapcsolatunkra vonatkozóan! És ha a világ legtermészetesebb dolga, ami jóformán szóra sem érdemes, hiszen csak szükségszerű folyomány, hogy jó szülők gyermekei hálát tanúsítanak tetteikkel szülőik iránt, mennyivel természetesebb ugyanaz a jelenlenség a mennyei Édesatyá iránt! Nyilván onnan van az, hogy az evangélikus kegyesség területén olyan kevés hangsúly

Adományok az „Erős Vár”-ra

(Előfizetések nyugtázása a címszalagon látható lejáratú év és hónap kijávitásával történik.) Köszönettel nyugtázzuk az **1987. március 15 és június 15 között** az előfizetéseken felül beérkezett alábbi lapfenntartó adományokat:

\$35: Bruckner Ede (South Bend, IN). — **\$25:** Búzás Imre (Detroit), Relle Ferenc (Columbus, OH). — **\$15:** Molnár Eszter (Highland Park, NJ). — **\$10:** Érsek Lajos (Toronto), Győr István (Cleveland), Moldwin Mary (Cleveland), Szabó József (Fairfield, CT), Szabó Józsefné (Akron). — **\$5:** Gombocz István (Urbana, IL). — **\$4:** Schönberger Ernőné (Cleveland). — **\$3:** Faragó Györgyné (Quincy, MI), Káló Vilma (Toronto). — **\$2:** Cutietta Júlia (Cleveland).

esett a jócselekedetek kiemelésére. Istenbe vetett hitünket, Hozzá való ragaszkodásunkat életünknek kell tükröztetni. Ha csak szavaink szólnának róla és esetleg olykor-olykor üres külsőségek, szégyent hoznánk égi hazánk nevére, szégyent hitünkre, pontosabban: bizonyoságot tennénk arról, hogy egyikhez sincs sok közünk.

Így pedig nem lehetünk Isten gyermekei, csakis az ellenkező úton, hogy égjen és lángoljon szívünk Krisztusunkért és *cselekvésre* késztesen.

Mennyire tudta, mennyire érezte és mennyire gyakorolta ezt Luther Márton. Belevitte ennek az íráshelynek a fordításába is. A magyar szövegben azt olvassuk: „akiket az Isten Lelke vezérel”. A Luther-féle német fordítás élesebben fogalmazza ezt a gondolatot: Akiket az Isten Lelke *magával ragad, magával sodor!*

Senki se gondolja, hogy jó keresztyén azért, mivel jó polgár, aki tisztességesen és becsületesen él, s nem kerül összeütközésbe a törvénykönyvvel, talán igen jó híre is van polgártársai között, dolgos, szorgalmas, takarékos, sőt jóindulatú ember!

Itt arról van szó, vajjon úzi-e, hajtja-e belülről valami! Mert megtapasztalta Isten kereső kegyelmét, nem tud közömbös maradni embertársai iránt, legkevésbé tudja elintézni a mélyrezuhanatokat azzal, hogy úgy kell neki! Hadd lássa méltó büntetését rossz tetteinek! Ezzel szemben bizony: íme én, a jó, a derék polgár, a mintakép! Mert megtapasztalta Isten segítő cselekvését, cselekednie kell, nem törődve azzal, vajjon eredmény kíséri-e, vagy hála — odaadó, nem is kért, sőt talán bizalmatlansággal és elutasítólag fogadott — fáradozásait, ... hiszen Krisztus sem járt jobban!

Itt arról van szó, vajjon nem volt-e túlságosan is elpolgáriasodott, állampolgáriasodott a mi keresztyénségünk, hogy viharok által kellett felrázattatnunk!

Akiket Isten Lelke sodor! Tehát nem arról van szó, hogy rámharmatozik Isten jósága, Szentlelkének az adományait élvezhetem megelégedéssel, hanem hogy *rajtam keresztül* kihez és

milyen mértékben jut el Isten segítő, megmentő szándéka!? Vajjon mozgékony, vagy álmodozó, vagy pláne élvezve szürcsölgető-e az én keresztyén hitem?!

Akiket Isten Lelke sodor!...

Isten lelkének vezérléséről, sodrásáról sok vonás rajzolódik elénk a Szentírásban. Nem mindegyik vonatkozik minden hívőre egyformán, hiszen maga az Írás mondja, hogy a lelki adományokban különbözőképpen részesülnek a hívek. Van azonban a Lélek sodrásának két általános vonása, mely egyszerűen kell, hogy a hívő keresztyén emberen felismerhető legyen.

Az egyik az, hogy a Lélek elveszi bátortalanságát. Nem szükséges, hogy ékes szónoklatot vágjal ki Krisztus mellett. De szükséges, hogy *magatartásodon meglássék*, ki fia vagy, melyik táborhoz tartozol; szükséges, hogy kételkedések, vagy élcélődések közepette ne szégyeld a szót: *Én pedig hiszek a Jézus Krisztusban, a feltámadott Krisztusban!*

A Lélek vezérlésének, ösztökélésének, sodrásának másik velejárója pedig a közösségalkotás és fenntartás. Persze itt nem akármilyen közösségről van szó. Még a „szent nacionalizmus” jegyében álló közösségről sem! Hanem *a Krisztusban hívők közösségéről*, ennek a közösségnek minden világi teher-tételével együtt, minden egyes hívőnek gyarlóságával, bűnös mivoltával együtt. Mert ha az Isten nem restelli az ilyen közösséget anyaszentegyházának minősíteni, hozzám az nem lenne méltó? Szabad-e távortartanom magamat tőle, szabad-e elfordulnom tőle, szabad-e a bontogatók közé tartoznom? Lám, mennél kisebb az ereje az anyaszentegyház közösségének, annál jobban széthullik a világ!

Vajjon látszik-e a Te életedben valami a Lélek vezérléséből?

Azután ne feledd, hogy más lélek is működik ebben a világban, nemcsak az Istennek Lelke!

És ha életedben nem válik nyilvánvalóvá Isten Lelkének működése, akkor talán máris másik lélek működik benned és általad.

Mert csakis azok Isten gyermekei, akiket Isten Lelke vezérel és magával sodor!

Kóts Lajos (1955)

Krisztusra hallgatni szükséges!

Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony házába fogadta. Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok felszolgálás. Ezért előállt Márta, és így szólt: „Uram, nem törődöl azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a szolgálatban? Mondd hát neki, hogy segítsen!” Az Úr azonban így felelt neki: „Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodol, pedig kevésre van szükséged, valójában csak egyre. Mária a jobbik részt választotta, amelyet nem vesznek el tőle soha.” (Luk 10:38—42.)

Mária és Márta jólismert történetének olvasásakor az a veszély fenyegethet, hogy Mária és Márta alakján felejtjük tekintetünket s közben megfélemlünk Jézus szaváról. Pedig itt nem arról van szó, hogy azt kell kideríteni, ki szimpatikusabb: Mária-e vagy Márta? Azt hiszem, a mi rohanó világunkban nem is vitás, hogy a legtöbben a szorgoskodó Mártára szavaznának. Nem is arról van szó, hogy azt kellene figyelni, hogyan értékeli Jézus a különböző típusokat, *nemet* mond a mozgékony, sürgő-forgó háziasszony típusára és *igent* a csendes, lassú asszonyok típusára. Nem is az a helyzet, hogy ez a történet csak asszonyoknak való és a férfiakat legfeljebb annyiban érdekli, hogy mit mond Jézus a feleségükről. Meggyőződésem, hogy e történetből Jézus szava mindenki felé szól. Itt arról van szó, hogy *egy a szükséges dolog, vagy így: egy bizonyosan szükséges: Rá hallgatni.*

Ellenvetéseink sokfélék lehetnek:

Jézus nem ismerte napjaink tempóját. Micsoda rohanás az életünk. Sietni, sietni, sietni muszáj! Nincs megállás, sürget az idő, sok a tennivalónk, mindenki szalad. Állandóan időzavarban vagyunk. Még Rá is hallgassunk?

Jézus nem ismerte napjaink lármáját. Állandóan zajban él a mai ember, különösen városban. Bömböl a TV és rádió, elviselhetetlen az utcai forgalom zaja. Nincs csönd. Hallgatni kell Rá? Ehhez csönd kellene.

Jézus nem ismerte korunk követelményeit. Napjainkban nem lehet mediatálalásból megélni. Jézusra hallgatni? Eh-

hez pihentebbnek kellene talán lennünk.

Jézus nem ismerte körülményeinket. Állandóan Jézusra hallgatni? Az én elfoglaltságomban igazán elég, ha havonta egyszer talán eljutok a templomba!

Lehet, hogy ezt az ígét megértve, valaki így fordul Jézus felé:

Hát tudod Te, Jézus, mennyit futok, rohanok én egész nap?

Hát tudod Te, Jézus, milyen zajban élek, milyen lármás az életem?

Hát tudod Te, Jézus, milyen fáradt vagyok?

Hát tudod Te, Jézus, hogy nekem mennyi bajom van és mennyi számlát hoz a napi postám?

Még Te is akarsz tőlem valamit?

Jézus erre azt mondja a ma emberének: „Mindezt jól tudom, de én meg akarlak menteni, s megmenteni csak a szavam által lehet téged is. Segíteni

Mária — Márta

*Levelet írtam, panasszal tele,
Nincs az embernek, nincsen ideje,
reggeltől estig a dolgom mennyi,
van úgy, hogy néha nincs időm enni.*

*Elment a levél, megjött a válasz.
— Miért rohansz, ha csendesen várhatsz.
Nézd csak, az élet egyszerű, szimpla,
mint fehér papír, halványkék tinta...
te, ki az időt kergeted, üződ,
ezt a rohanást visszatükrözöd.
Ülök szobámban bölcs, öreg módra,
mellettem ketyeg, zenél az óra...
emberek, dolgok eljönnek hozzám,
köröttem minden tükrözi orcám.
Bölcs dolog várni és bizton tudni,
hogy minden eljön, kár érte futni...
Mária, Márta két asszony bennünk,
Mária, Márta, együtt kell lennünk.
Mária is légy, csendesen várva,
nem lehetsz mindig, mindig csak Márta. —*

*Így szólt a levél. Ketyeg az óra,
ülök szobámban bölcs, öreg módra,
olvasom újra, itt van leírva,
fehér papíron, halványkék tinta.
emberek, dolgok, új dolog tudni,
eljönnek hozzánk, sosem kell futni.
Pihen most Márta, Mária vagyok,
behúnyt szemmel a csendbe hallgatok,
múlt, jelen, jövő, dalolnak tercben,
milyen sok idő lehet egy percben.*

Gyarmathy Irén

rajtad is csak úgy tudok, hogyha *hallgatsz rám.* Szavam nem ráadást, új színt, új hangulatot, nélkülözhető luxust jelent az életedben, hanem *magát az életet* jelenti.”

Nem arról van itt szó tehát, hogy Jézus Krisztusban mi olyannak ismerjük meg az Istent, mint aki megmosolyogná bajainkat, semmibevenné problémáinkat, kicsinyelné fáradozásainkat, s mintegy rögeszméhez ragaszkodnék: szava hallgatásához. Arról van szó, hogy Jézusban olyannak ismerjük meg Istent, mint aki éppen bajainkhoz, problémáinkhoz, nehézségeinkhez akar hozzászólni és segíteni akar rajtunk, erőt akar adni nekünk.

Lehet mindezt gúnyosan lemosolyogni és azt mondani:

„Ó, Te szegény Názáreti, Te, aki együgyű bölcsességedet egyszerű halászoknak tanítottad vagy kétezer esztenedeje, mit ér a Te bölcsességed ebben a mai komplikált életben?

Ó, Te naív nagy Gyermekek, aki igazán sohasem ismerted az életet, minden romlottságával együtt, Te akarsz az élet ismeretére tanítani?

Ó, Te jámbor imádkozó, azt hiszed még ma is segít valamit az imádság?”

Igen! Ó azt hiszi — tudja! —, használ a szava, érvényes a bölcsessége, segít életismerete; igen, Ó azt hiszi, hogy Rá hallgatni ma is szükséges.

Rá hallgatni szükséges

Nem tudjuk, hogy Jézus akkor mit mondott Máriának, de azt tudjuk, hogy máskor mit beszélt. Hirdette, hogy halálos veszedelemben van az ember élete, ha nincsen Istennél. Hirdette, hogy keresi, mert szereti az Isten az embert. Nem nyuszik bele abba, hogy nincs az ember a helyén. Hirdette, hogy Isten bocsánattal várja a megtérőt. Hirdette, hogy Isten meg tudja újítani a megromlott emberi életet, azért mondja Máriának is, nekünk is: Rá hallgatni szükséges. Jézus arra figyelmeztet minket, hogy ne féltsük az időnket tőle, ne rajta spóroljuk meg perceinket. Ha elmulasztjuk Őt hallgatni, a legszükségesebbet mulasztottuk el.

Nem idővesztéség Rá hallgatni

Azt kéri itt Jézus, hogy ma is fogadjuk el szolgálatát. „Az Ember Fia nem

azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltásul sokakért" (Mt 20:28). Vagyis nem arról van szó, hogy az Isten szekerre elakadt, kátyúba jutott, hajója zátonyra futott, sőt halottnak mondják. Őt az emberek, s most minket kér, hogy segítsük ki a kátyúból, lökjük meg a hajóját, hogy lekerüljön a zátonyról, hanem arról van szó, hogy a mi életünk került zátonyra, jutott kátyúba, hogy mi vagyunk halottak bűneinkben, és most Ő akar segíteni. Azt kéri Jézus, hogy engedjük szóhoz jutni az életünkben, mert Rá hallgatni nekünk is szükséges. Tudja, gyötrődünk a neveléssel, baj van sok családban, fáradtak vagyunk a napi tennivalóinkhoz, temérdek gondunk van. Hirdeti, hogy van szava, amivel nevelni lehet, van szava feldúlt családi otthonok rendbehozatalára, életcél meghirdetésére, hit, szeretet, reménység ajándékozására.

Nem féltém Máriát lustaságtól, eredménytelen lélettől, nem féltém azokat, akik ma is időt „vesztegetnek” arra, hogy Őt hallgassák, mert tudom, hogy Rá hallgatni életsükséglet.

*

Szerető menyei Atyánk a Jézus Krisztusban! Gyermekeid számára mindig öröm az, ha üzenetedet hallhatják. Segíts, hogy Máriával mi is a jobb részt válasszuk, az egy szükséges dologhoz ragaszkodjunk, Megváltónk szavára hallgassunk. Alázatosan kérünk, Szentlelkeddel töltsd be szívünket, hogy mélyebb legyen bennünk a vágy igéd iránt és a mi Urunk Jézus iránt, akít elküldtél üdvösségünkre. Ámen.

HK/ze

Ki lesz az új püspök?

A Déli Egyházkerület Presbitériuma június 1-i ülésén (az Állami Egyházügyi Hivatallal egyetértésben) két jelöltet állított a Káldy Zoltán halálával megüresedett püspöki szék betöltésére.

A püspök-jelöltek: **dr. Harmati Béla**, aki jelenleg Genfben, az Evangélikus Világszövetség központjában dolgozik, mint a tanulmányi főosztály egyik titkára, valamint **Tóth-Szöllős Mihály** kecskeméti lelkész, a Bács-Kiskun egyházmegye esperese.

Az egyházkerület mintegy másfélszáz gyülekezetének presbitériuma július 31-ig küldheti be szavazatát. Augusztus 14-én hirdetik ki a választás eredményét. Az új püspök beiktatása szeptember folyamán történik meg.

Megemlékezések, kommentárok...

GUNNAR STALSETT, az EVSz főtitkára: Káldy Zoltán életének és szolgálatának középpontjában az evangélizálás, a diakóniai bizonyoságtétel és a nemzetek közötti megértés keresése állott. A marxista állammal folytatott türelmes párbeszédben egyházát és az államot közösen arra indította, hogy elfogadják az egyház különleges szerepét a szocialista társadalomban. Az EVSz mély tisztelettel emlékezik Káldy Zoltánra. A Magyarországi Evangélikus Egyházzal együtt mi is hálát adunk Istennek Káldy püspök életéért.

JAMES R. CRUMLEY, az LCA püspök-elnöke, az EVSz Végrehajtó Bizottságának tagja: Káldy püspök halála mindnyájunkat mélyen lesújtott. Meghitt jóbarátot veszítettem benne; bátor és állhatatos egyházi vezető volt, aki meggyőződésében szilárdan állott.

DAVID W. PREUS, az ALC püspök-elnöke, EVSz alelnök: Legmélyebb részvétünkről biztosítjuk a magyar ev. egyházat és Káldy püspök özvegyét. Nélkülözni fogjuk Káldy Zoltán világot átfogó szolgálatát, mellyel Jézus Krisztus Úr voltáról tett bizonyoságot.

KANADAI MAGYARSÁG: Dr. Káldy Zoltánt hazánk megszállásának 40. évfordulóján a magyar népköztársaság rubinnal ékesített zászlórendjével tüntették ki.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: Sokan kifogásolták Káldy Zoltán hatalmi szóval történő vezetését. Az egyházra rákényszerített diakóniai teoló-

gia a hangsúlyt az egyház társadalmi elkötelezettségére helyezte. Ellenfelei különösen rossz néven vették tőle az afganisztáni háborúval, valamint a berlini fallal kapcsolatos nyilatkozatait.

Dsidá Jenő:

Pünkösdi várakozás

*Kész a világ,
Feszült, ünnepi várás
Tereng felette.
Halotti csend. Csak néha néha
Sóhajt az Isten lelke.*

*Kimérve minden pálya
Megtöltve minden lélek-lámpa,
Ahol csak úr a lét...
De jaj, sötét van,
Mélységes iszonyú sötét!*

*A zordon tömeg-árnyék
Némán zokogva kering útjain,
S csak egyet tud és egyet érez...
...Most váratlanul vágyón megvonaglik
és felzúg Istenéhez:
Betelt az idő!
Sugarat, fényt, színt adj nekünk,
Mert epedünk!*

*Fényesség nélkül oly sivár az élet!
Nagy Alkotónk, oh mondd ki szent igédet
Legyen világosság!...*

*És ismételik mindig erősebben
A felviharzott étheren keresztül
És felharsan az egek harsonája
S a végtelennek zsolozsmája zendül
Zsibongva, zsongva...*

*És nagy szavát az Úr — kimondja!
(1924)*

Dsidá Jenő erdélyi magyar költő 80 éve, 1907. május 17-én született Szatmáron, 31 éves korában halt meg Kolozsvárott 1938. június 7-én. Verseskötetei: *Leselkedő magány* (1928), *Nagycsütörtök* (1933), *Angyalok citeráján* (1938). Az irodalomtörténet számontartja Reményik Sándorral való kapcsolatát, aki atyai jóbarátként egyengette a fiatal költő útját. Kolozsvárott, a házsongárdi temetőben ma is látható Dsidá kriptáján *Sírfelirat* c. költeménye: *Megtettem mindent, amit megtehettem, kinek tartoztam, mindent megfizettem. Elengedem mindenki tartozását, felejtst el arcom romló földi mását.*

Adományok a soproni templomra

1987. május 9-ig a következő adományok érkeztek be:

V. Ághy-Asbóth Zoltán, Muskego, WI, \$10; Nt. Becker Jakabné, Niles, IL, \$50; Dr. Brachna Gábor, Cleveland, D. Dr. Prőhle Károly emlékére \$150; Buthy Éva, Buffalo, \$30; Franck Carl és Zsófia, Ithaca, NY, \$20; Gombocz István, Urbana, IL, \$5; Gracza Elizabeth, Minneapolis, \$50; Nt. Juhász Imre, Cleveland, \$15; Paár Gyula, Buffalo, \$20; Szeider Péter és Betty, Buffalo, \$20. Összesen \$370, az Erős Vár februári számában közölt \$270-al együtt: \$640.

További adományok beküldhetők:
Rev. Dénes Buthy
1035 Grant St. Buffalo, NY 14207

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: DO NOT FORWARD
SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR (USPS 178560)
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102

Gyülekezeti hírek

BUFFALO

Lelkész: Buthy Dénes esperes

Templom (Our Savior): 1037 Grant Street.
Paplak: 1035 Grant Street (14207). Tel.: (716) 873-2077. Angol—magyar istentisztelet minden vasárnap de. 11 órákor.

A lelkész május 16 és június 11 között az óhazában tartózkodott. Távolléte alatt Rev. Howard A. Kuhnle, Buthy Éva és Heppner Adeline helyettesítették. Megkereszteltük május 10-én Lehotay Francis Attila és felesége, Schwarz Anna Mária gyermekét: Bryan Glenn-t. A hagyományos Lawn Fete (piknik) augusztus 16-án, vasárnap lesz a templom udvarán.

CLEVELAND—ELSŐ

Templom és lelkési hivatal: 2836 East Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi istentisztelet de. 10 órákor, angol—magyar. Mihály Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316.

Egyházi épületeink régóta esedékes javítási és tatarozási munkái befejeződtek. Örömmel közöljük, hogy a renoválás után **templomunk belseje régi szépségében ragyog.** Többhetes munkával kijavítottuk a leomlott vakolatot, megtisztítottuk és megjavítottuk a színes ablakokat és a csillárokat, az oltár faburkolatát megtisztítottuk és újra fényeztük. Az előkészítő munkák után történt meg a templom és a nagyterem teljes festése, beleértve a lépcsőházakat és mellékhelyiségeket. Köszönet illeti *Mihály Ernő* főgondnokunkat, aki a munkák nagyrészét egymaga végezte, időnként néhány önkéntes segítő bevonásával. A munkálatokhoz szükséges anyag természetesen sok kiadással járt. Kérjük híveinket, hogy bőkezű adakozással segítsenek ebben. Minderről az április 26-án megtartott évi közgyűlésen számoltunk be. A költségek fedezéséhez némileg hozzájárult a május 17-én rendezett ebéd jövedelme is.

Keresztelés: Varga Saul Joseph május 31-én. „Hű az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, a mi Urunk Jézus Krisztussal való közösségre” (1Kor 1:9).

Temetések: Özv. Horváth Mihályné sz. Lehoczky Katalin okt. 3-án; Donó András nov. 17-én; az Abaúj megyei Rásonyásról származott özv. Horváth Antalné sz. Medve Mária 89 éves korában dec. 26-án; özv. Bendes Zsigmondné sz. Szántó Mária május 4-én; a gömöri Jólész község szülötte, Gebe Bálint május 6-án; a Veszprém megyei Bakonbánkrol származott özv. Nagy Józsefné sz. Molnár Erzsébet jún. 11-én. „Aki hisz a Fiában, annak örök élete van” (Jn 3:36).

Mindennapi kenyér

— *Útmutató a Biblia olvasásához* —

1987. JÚLIUS HÓ

- 1Kor 9:16-23 — Jk 1:19-27
- Jón 3:1-10 — Jk 2:1-13
- 1Jn 3:13-18 — Jk 2:14-26
- Jer 3:14-17 — Jk 3:1-12

PÜNK. U. 4. VAS. — JÚL. 5.

Heti ige: Lk 19:10

5. Rm 5:6-11 — Mt 9:35-10:7
6. Mk 2:13-17 — Jk 3:13-18
7. 1Jn 1:5:2:6 — Jk 4:1-12
8. Bír 10:6-16 — Jk 4:13-17
9. Lk 19:1-10 — Jk 5:1-6
10. 2Móz 25:17-22 — Jk 5:7-12
11. 2Móz 32:30-34 — Jk 6:13-20

PÜNK. U. 5. VAS. — JÚL. 12.

Heti ige: Gal 6:2

12. Rm 5:12-15 — Mt 10:26-33
13. Jn 8:3-11 — Mt 5:1-12
14. 2Kor 2:5-11 — Mt 5:13-16
15. 1Pt 3:8-17 — Mt 5:17-20
16. 1Kor 11:20-32 — Mt 5:21-26
17. Csel 7:54-60 — Mt 5:27-32
18. Jel 22:1-5 — Mt 5:33-37

PÜNK. U. 6. VAS. — JÚL. 19.

Heti ige: Ef 2:8

19. Rm 6:2b-11 — Mt 10:34-42
20. Ez 2:3-8a — Mt 5:38-42
21. 2Ts 3:1-5 — Mt 5:43-48
22. 2Kor 8:10-15 — Mt 6:1-4
23. Gal 1:11-24 — Mt 6:5-15
24. 1Kir 19:19-21 — Mt 6:16-18
25. Jn 1:35-42 — Mt 6:19-23

PÜNK. U. 7. VAS. — JÚL. 26.

Heti ige: Ézs 43:1

26. Rm 7:15-25a — Mt 11:25-30
27. 5Móz 7:6-12 — Mt 6:24-34
28. 1Kor 6:9-11 — Mt 7:1-6
29. Gal 3:26-29 — Mt 7:7-11
30. Csel 8:26-39 — Mt 7:12-20
31. Tit 3:3-7 — Mt 7:21-23

1987. AUGUSZTUS HÓ

1. Jel 3:1-6 — Mt 7:24-29

PÜNK. U. 8. VAS. — AUG. 2.

Heti ige: Ef 2:19

2. Rm 8:18-23 — Mt 13:1-9, 18-23
3. Zsid 9:1-12 — Mt 8:1-13
4. 2Móz 19:3-8 — Mt 8:14-17
5. Lk 14:7-11 — Mt 8:18-22
6. Lk 9:10-17 — Mt 8:23-27
7. Jel 19:6-9 — Mt 8:28-34
8. 2Kor 5:1-9 — Mt 9:1-8

PÜNK. U. 9. VAS. — AUG. 9.

Heti ige: Ef. 5:8-9

9. Rm 8:26-27 — Mt 13:24-30, 36-43
10. Gal 6:7-10 — Mt 9:9-17
11. Kol 1:3-11 — Mt 9:18-26
12. Jn 9:1-7 — Mt 9:27-34
13. 1Kor 12:27-13:3 — Mt 9:35-10:4
14. Ef 5:8-14 — Mt 10:5-15
15. Jel 14:14-20 — Mt 10:16-25

PÜNK. U. 10. VAS. — AUG. 16.

Heti ige: Lk 12:48

16. Rm 8:28-30 — Mt 13:44-52
17. 1Kir 3:16-28 — Mt 10:26-33
18. Lk 16:10-13 — Mt 10:34-11:1
19. 1Pt 4:7-11 — Mt 11:2-19
20. 1Tim 4:12-16 — Mt 11:20-24
21. Jer 1:11-19 — Mt 11:25-30
22. Lk 12:54-59 — Mt 12:1-14

PÜNK. U. 11. VAS. — AUG. 23.

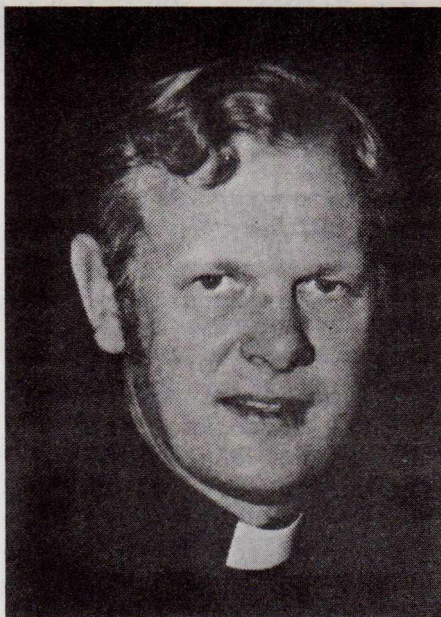
Heti ige: Zsolt 33:12

23. Rm 8:35-39 — Mt 14:13-21
24. Neh 4:1-15 — Mt 12:15-21
25. 1Kor 10:1-13 — Mt 12:22-37
26. 5Móz 32:7-12 — Mt 12:38-45
27. Jer 7:1-15 — Mt 12:46-50
28. 2Kir 25:8-12 — Mt 13:1-9, 18-23
29. Jer 16:14-17 — Mt 13:10-17

PÜNK. U. 12. VAS. — AUG. 30.

Heti ige: 1Pt 5:5

30. Rm 9:1-5 — Mt 14:22-33
31. Mk 9:33-37 — Mt 13:24-30, 36-43 (J)

Új egyházunk, az ELCA első püspök-elnöke: *Herbert W. Chilstrom*. Az Evangelical Lutheran Church in America május eleji alakuló közgyűlésén megtartott választás kilencedik menetében Chilstrom 626 szavazatot kapott Preus (ALC püspök-elnök) 411 szavazata ellenében. Az első menetben még 68 jelölt „futott”. Chilstrom jelenleg az LCA Minnesota egyházkerületének a püspöke.